

**Tanterv
Tantárgy**

ZENE, RITMUS ÉS MOZGÁS
(súlyos értelmi akadályozott tanulók számára)

Előkészítő osztály –I.- IV.-dik osztály

2019

A tanterv ismertetése

Tanterv – Zene, ritmus, mozgás – Speciális oktatás, elemi tagozat- Súlyos értelmi akadályozott tanulók számára

A **Zene, ritmus, mozgás** tantárgy számára az iskolai tanterv, a súlyos értelmi akadályozott és halmozottan sérült tanulók számára készült kerettantervben a **Képzőművészeti neveléssel** egyetemben van előirányozva, a **Művészetek** műveltségi terület részeként. Ez a tantárgy heti egy órában tanítható.

A speciális nevelés oktatáspolitikája olyan nevelési szolgáltatásokat nyújt, amely megfelel a fogyatékkal élő tanulók tanulási és adaptációs képességeinek.

Az oktatási rendszer színvonalának növelése az egyik fő cél. A mennyiséget a minőség váltja fel. Minőség alatt, a fogyatékkal élő tanulók számára nyújtott adekvát nevelési szolgáltatások értendők. Ezen szolgáltatások hatékonysága lemérhető az olyan eredményességi mutatókon, mint: iskolai siker (promovabilitate), iskolaelhagyás, munkaerő piaci integráció.

Az ide vonatkozó törvénykezés az Oktatási Minisztérium által kidolgozott és jóváhagyott normatívákkal, módszertannal és szabályozásokkal egészült ki, éppen azért, hogy világosan, pontosan, konkrétan meghatározza a speciális oktatásban folyó tevékenységet. A súlyos értelmi akadályozott és halmozottan sérült tanulók számára készült új **Kerettanterv** sokkal jobban igazodik e tanulók reális pszichikus-intellektuális képességeihez, taníthatóságukhoz és felzárkóztatási képességeikhez.

A **Zene, ritmus, mozgás** tantárgy a **Művészetek** műveltségi terület részét képező tantárgy és összekapcsolódik Kerettanterv más tantárgyaival interdiszciplináris és pluridiszciplináris szinten.

A pluridiszciplináris szint adott a **Testnevelés, sport és egészség** tantárgy felől – ritmus, mozgás, légzés.

Az interdiszciplináris szintet azon tartalmak széles skálája adja, melyek fellelhetők a **Kerettanterv**be felvett egyéb tantárgyakban:

Beszéd és kommunikációs készségek – kiejtés, hangutánzó szavak, szótagok, szavak, versszak, szöveg

Szenzoriális nevelés és pszichomotricitás – érzetek, érzékelés, képzetek, pszichomotoros koordináció, lateralitás, idő- és térbeli tájékozódás

Ismeretek az emberi testről és higiénáról – testrészek, tisztálkodási szabályok stb.

Matematika – kiszámolós játékok, mértani formák stb.

Környezetismeret – évszakok, természeti jelenségek, állatok, madarak, domborzati formák stb.

A tanterv a következő részekre tagolódik:

1. A tanterv ismertetése
2. Általános kompetenciák
3. Specifikus kompetenciák és tanulási tevékenységek
4. Tanulási tartalmak
5. Módszertani javaslatok

A **Zene, ritmus, mozgás** tantárgyon belül az **általános kompetenciák** egy sor olyan attitűd, magatartás béli készséget jelent, melyek kifejezik a tanuló azon

Tanterv – Zene, ritmus, mozgás – Speciális oktatás, elemi tagozat- Súlyos értelmi akadályozott tanulók számára

képességét, hogy észleli a zenét és azt a ritmussal és mozgással együtt tudja használni a nevelési és felzárkóztatási folyamatban.

A **specifikus kompetenciák** a receptív, auditív, értelmező, ritmusra történő mozgás területeknek felelnek meg. A specifikus kompetenciák megvalósításához, a **tanulási tartalmak** a multiszenzoriális stimulálástól, a konkrét, környezetünkben fellelhető tárgyakon való manipulációtól indulnak egészen a zenei, ritmus és mozgáskészségek kialakításáig.

A **tanulási tartalmak** a következő területek szerint vannak csoportosítva:

- Zenei-vokalizációs gyakorlat
- Zenei nyelvezet elemei
- Zenei műveltség elemei

A tanárnak, a gyermek valós készségformálási lehetőségeihez kell adaptálnia a tartalmakat. A tartalmat, a fokozatosság elvének megfelelően kis lépésekből kell összeállítani. Éppen ezért, a program szerkesztésekor, a hozzáférhetőség elvét tartottuk szem előtt, oly módon, hogy az általános és specifikus kompetenciák, valamint a tanulási tartalmak a könnyűtől a nehézig, az egyszerűtől a bonyolultig fokozatosan vannak felépítve.

A **Zene, ritmus, mozgás** tanterv - mely súlyos értelmi akadályozott és halmozottan sérült tanulók számára készült - célja a tanári tevékenység irányítása oly módon, hogy az előrevetített eredményeket elérje és hozzájáruljon a tanulók gyakorlati, alkalmazható jellegű készségeinek kialakításához.

Általános kompetenciák

- 1. Hallásfejlesztés, a környezet hangjainak, zörejeinek felismerése, azonosítása (fonematikai és zenei hallásfejlesztés)**
- 2. Ritmusérzék és testmozgás gyakorlása változatos zenei környezetben**
- 3. Dalok, énekes játékok mozgással kísért előadása**

Előkészítő osztály

Specifikus kompetenciák és tanulási tevékenységek

1. Hallásfejlesztés, a környezet hangjainak, zörejeinek felismerése, azonosítása (fonematikai és zenei hallásfejlesztés)

Előkészítő osztály
1.1 A közvetlen környezet hangforrásainak azonosítása - hangok felismerése a természetből - Találd, ki mit hallasz? játék - a társak hangjának a felismerése – Nyisd ki jól a füled- játék -Gr. Teodosiu - ismert tárgyak hangoztatása és meghallgatása
1.2 Helyes légzés gyakorlása - légzőgyakorlatok végzése: gyertya elfújása, lufi felfújás, virágok szaglászása stb. - hangutánzó gyakorlatok – aaa, eee, iii stb. - kiejtés gyakorlatok szótagokkal – mi, mu, bim, bum stb.
1.3 A zenei hallás és a hang gyakorlása - zenés játékok hangjának a felismerése - egyszerű zenés darabok reprodukciója - zenei meghallgatások

2. Ritmusérzék és testmozgás gyakorlása változatos zenei környezetben

Előkészítő osztály
2.1. Ritmikai elemek felfogása - az óra ritmusának/a metronómnak az észlelése és ezek visszaadása taps/dobbantás stb. által - egyszerű ritmusgyakorlatok, megadott modell alapján (tapsolás ritmusra, kopogtatása a padon ritmusra, járás ritmusra) - mozgás ritmusban és egy megadott ritmus alapján - csoportos mozgások egy megadott ritmusra, tapsolással vagy különböző eszközök által adott ritmusra – botok, dobok stb.
2.2. A ritmus észlelése énekekből - a kezek és lábak mozgatása a zene ritmusára - a test mozgásának társítása a zenei hangokhoz - ritmusra való járás: Dombon törik a diót, Sétálunk, sétálunk, Ég a gyertya, ég, stb.

3. Dalok, énekes játékok mozgással kísért előadása

Előkészítő osztály
3.1. Egyéni és csoportos éneklés, a ritmus és a mozgás integrálásával - rövid szakaszok vagy teljes szövegek elsajátítása, életkornak specifikus játékos énekek: Boci, boci, tarka..., Erdő szélén házikó, Ujjak, Csip-, csip-, csóka, Hüvelykujjam almafa, Megy a gőzös, megy a gőzös - az énekek egyéni reprodukálása, a tanár segítségével - az énekek csoportos reprodukálása, a szöveg által javasolt mozgások végrehajtásával, saját ritmusban
3.2. Egyéni vagy csoportos éneklés, kísérettel - rövid szakaszok vagy teljes szöveg elsajátítása, életkornak specifikus játékos énekek: Nyuszi ül a fűben, Tekeredik a kígyó – gyerekfolklór - az énekek egyéni reprodukálása, a tanár segítségével - az énekek kíséréte, különböző ritmikus ütésekkel – kopogtatás padon, dobbantás stb.

Tartalmak

Tanulási tartalmak	Előkészítő osztály
1. Vokális zenei gyakorlat	Testtartás Légzés Légző gyakorlatok: gyertyafújás, lufi felfújás, virágok szaglálása stb. Hangkiadás Kiejtés Artikuláció Zenei hangok, egyszerű zenei hangsorok Egyéni és csoportos éneklés A dalok hangszerrel való kísérése, illetve különböző zenélő játékok használata
2. A zenei nyelv elemei	Hangszín: A természet és a közvetlen környezet hangjai Játék: Találd ki mi hallatszik Beszélő hangok, éneklő hangok Zenei hangok hangszerekkel Ritmus: Mozgás saját ritmusban Ritmikus testmozgás utánzás alapján Mozgás a dalszöveg alapján: Dombon törik a diót, Sétálunk, sétálunk,

Tanterv – Zene, ritmus, mozgás – Speciális oktatás, elemi tagozat- Súlyos értelmi akadályozott tanulók számára

	Előadás: Hang árnyalatok: hangos/ lassú/ közepes Vidám / szomorú dalok Dallam Zenei műfajok: gyerekfolklór, kántálók
3. A zenei kultúra elemei	Zenehallgatás: http://www.gyerekdal.hu Zenei videók: - Oktató dalok https://www.youtube.com/watch?v=CAzp2aapA3Y Dalok az évszakokról: https://www.youtube.com/watch?v=tmLM8ukR34A https://www.youtube.com/watch?v=81kPRMsA_7o https://www.youtube.com/watch?v=k-CvMQBvx9o https://www.youtube.com/watch?v=uADes0psyiM Dalok az állatokról: https://www.youtube.com/watch?v=8gM990mpDUE Dalok az ABC-ről: https://www.youtube.com/watch?v=YPm3D4-JWs8 A dalok repertoárja: Boci, boci, tarka, Ujjak, Csip-, csip-, csóka, Hüvelykujjam almafa, Megy a gőzös, megy a gőzös, Nyuszi ül a fűben, Tekeredik a kígyó

I. osztály

Specifikus kompetenciák és tanulási tevékenységek

1. Hallásfejlesztés, a környezet hangjainak, zörejeinek felismerése, azonosítása (fonematikai és zenei hallásfejlesztés)

I. osztály
1.1. A közvetlen környezet hangforrásainak azonosítása - Játék: rögzített hangok felismerése a természetből – madárhangok, a kakas kukorékolása, a cica nyávogása, a kutya ugatása, az oroszlán ordítása stb. - Állathangok utánzása, Az állatok hangja - Játék: a környezetből származó hangok, zörejek azonosítása – Mit hallasz? (vonat, mentőautó, eső, dörgés)
1.2. Gyakorlatok a hang hallhatóságának a végrehajtásában - Non verbális légző gyakorlatok – fújás gyakorlatok vizes tálba, fúvóhangszerek használata tükörre való fújás - Egyensúly beállítása a belégzés és kilégzés között – belégzés 1-2-3-4/ kilégzés 1-2-3-4 - A hang kultúrája: kiadás és hangolása gyakorlása
1.3. A zenei hallás és a hang gyakorlása - a társak hangjának a felismerése, - Találd ki, hogy ki kiáltott! - zenei meghallgatások: Találd ki a hangszert! Nyisd ki jól a füled!

2. Ritmusérzék és testmozgás gyakorlása változatos zenei környezetben

I. osztály
2.1. Ritmikai elemek felfogása - egyszerű ritmusgyakorlatok, megadott modell alapján (tapsolás ritmusra, kopogtatása a padon ritmusra, járás ritmusra) - szabad kéz- és lábgyakorlatok, amelyekhez meghatározott testtartások is társulnak, tapssal és lábdobbantással - tapssal kísért járásgyakorlatok
2.2. A ritmikus mozgások beillesztése a hallott dalok ritmusába - a dalok ritmusának jelölése tapssal, kézmozgással - játékos dalok: Erdő szélén házikó, Falusi hangverseny /Szabó Lőrinc/, Ha jó a kedved... - a dalok tartalmának kihangsúlyozása testmozgás által

3. Dalok, énekes játékok mozgással kísért előadása

I. osztály
3.1. Egyéni és csoportos éneklés, a ritmus és a mozgás integrálásával - rövid szakaszok vagy teljes szövegek elsajátítása, életkornak specifikus játékos énekek: Zsip- zsup, kender zsup, Mackó, mackó, ugorjál, Bújj, bújj, zöld ág, - az énekek egyéni reprodukálása, a tanár segítségével - az énekek csoportos reprodukálása, a szöveg által javasolt mozgások végrehajtásával, saját ritmusban
3.2. Egyéni vagy csoportos éneklés, kísérettel - rövid szakaszok vagy teljes szöveg elsajátítása, életkornak specifikus játékos énekek: Esik az eső, hajlik a vessző, Hol jártál, báránymám? - gyerekfolklór, Éliás, Tóbiás, Debrecenbe kéne menni stb. - az énekek egyéni reprodukálása, a tanár segítségével - az énekek kíséréte, különböző ritmikus ütésekkel – kopogtatás padon, dobbantás stb.

Tartalmak

Tanulási tartalmak	I. osztály
1. Vokális zenei gyakorlat	Testtartás Légzés Légző gyakorlatok: fújás gyakorlatok vizes tálba, fúvóhangszerek használata tükörre való fújás stb. Hangkiadás Kiejtés Artikuláció Zenei hangok, egyszerű zenei hangsorok Egyéni és csoportos éneklés A dalok hangszerrel való kísérése, illetve különböző zenélő játékok használata, hangszeres kíséret a pedagógus által.
2. A zenei nyelv elemei	Hangszín: A természet és a közvetlen környezet hangjai Játék: Az állatok hangja, Mit hallottál? Beszélő hangok, éneklő hangok Zenei hangok hangszerekkel Felnőttek, gyerekek, férfi és női hangok –Találd ki, hogy ki kiáltott! Ritmus: Mozgás saját ritmusban Ritmikus testmozgás utánozás alapján Mozgás a dalszöveg alapján: Erdő szélén házikó, Falusi hangverseny

Tanterv – Zene, ritmus, mozgás – Speciális oktatás, elemi tagozat- Súlyos értelmi akadályozott tanulók számára

	/Szabó Lőrinc, Ha jó a kedved... Előadás: Hang árnyalatok: hangos/ lassú/ közepes Vidám / szomorú dalok Dallam mozgása: fel, le, lineáris, vegyes Magas, közepes és alacsony hangok Zenei műfajok: gyerekfolklór, kántálók
3. A zenei kultúra elemei	Zenei meghallgatások: Nyisd ki jól a füled! Találd ki a hangszert! játék Zenei videók: -Oktató dalok https://www.youtube.com/watch?v=CAzp2aapA3Y Dalok az évszakokról: https://www.youtube.com/watch?v=tmLM8ukR34A https://www.youtube.com/watch?v=81kPRMsA_7o https://www.youtube.com/watch?v=k-CvMQBvx9o https://www.youtube.com/watch?v=uADes0psyiM Dalok az állatokról: https://www.youtube.com/watch?v=8gM990mpDUE Dalok az ABC-ről: https://www.youtube.com/watch?v=YPm3D4-JWs8 A dalok repertoárja: Zsip- zsup, kender zsup, Mackó, mackó, ugorjál, Bújj, bújj, zöld ág, Esik az eső, hajlik a vessző, Hol jártál, báránycám? - gyerekfolklór, Éliás, Tóbiás, Debrecenbe kéne menni stb.

II. osztály

Specifikus kompetenciák és tanulási tevékenységek

1. Hallásfejlesztés, a környezet hangjainak, zörejeinek felismerése, azonosítása (fonematikai és zenei hallásfejlesztés)

II. osztály
1.1. A közvetlen környezet hangforrásainak azonosítása - hangfelismerési gyakorlatok: madár- és állathangok - hang megkülönböztetési gyakorlatok: természet és emberi hang között - hangfelismerési gyakorlatok: hangszerek, zenés játékok - zenés találós kérdések
1.2. Gyakorlatok a hang hallhatóságának a végrehajtásában (hangadás) - légzésgyakorlatok végrehajtása járás közben - előadásmód gyakorlása megadott formák alapján, először lassan, majd egyre gyorsabban - SOL hangra épülő hangbemelegítő gyakorlatok - SOL hangra épülő csoportos hangbemelegítő gyakorlatok
1.3. A zenei hallás és a hang gyakorlása - bizonyos magasságú hangutánzó hangok azonosítása: madárhangok, medve morgása stb. - bizonyos magasságú hangok azonosítása, kézmozgással összekötve – magas hangoknál fent a kéz, alacsony hangoknál lent - zenehallgatás, a magas és az alacsony hangok azonosítása

2. Ritmusérzék és testmozgás gyakorlása változatos zenei környezetben

II. osztály
2.1. Ritmikai elemek felfogása - ritmikus szerkezetek felismerése és reprodukálása – gyakorlatok - a tanár által megadott ritmus reprodukálása – tapssal, dobbantással, dobbal stb. - egyszerű ritmikus ütőgyakorlatok végrehajtása járás közben, jobb vagy bal lépésre (botokkal, dobbal, tapssal stb.)
2.2. A ritmikus mozgások beillesztése a hallott dalok ritmusába - a dalok ritmusának reprodukálása tapssal vagy ütőhangszerek által - ritmus szerkezetek reprodukálása, egyforma mozgással: Aki nem lép egyszerre, Katalinka szállj el, Pál, Kata, Péter jó reggelt. - Zenehallgatás, gesztusok és mozgások beépítése a meghallgatott dalok szövegeinek megfelelően

3. Dalok, énekes játékok mozgással kísért előadása

II. osztály	
3.1. Egyéni és csoportos éneklés, a ritmus és a mozgás integrálásával - rövid szakaszok vagy teljes szövegek elsajátítása, életkornak megfelelő, specifikus játékos énekek: „Kipp-kopp, kalapács, Én elmentem a vásárba fél pénzzel, Süss fel nap” – gyerekfolklór - az énekek egyéni reprodukálása, a tanár segítségével - az énekek csoportos reprodukálása, a szöveg által kért mozgások végrehajtásával, saját ritmusban	
3.2. Egyéni vagy csoportos éneklés, kísérettel - rövid szakaszok vagy teljes szöveg elsajátításának, zenés játékok: „Cirmos cica, haj” „Hová mész te, kisnyulacska”, Ég a gyertya, ég – gyerekfolklór - az énekek egyéni reprodukálása, a tanár segítségével - az énekek kíséréte, különböző ritmikus ütésekkel – kopogtatás padon, dobbantás, tapsolás stb., vagy zenélő játékokkal: csengő, dob stb.	

Tartalmak

Tanulási tartalmak	II. osztály
1. Vokális zenei gyakorlat	Testtartás Légzés Légző gyakorlatok alkalmazása járás közben Hangadás Kiejtés Szinkronizálás Zenei hangok, egyszerű zenei hangsorok Egyéni és csoportos éneklés A dalok hangszerrel való kísérése, mozgással kísérése, illetve különböző zenélő játékok használata, hangszeres kíséret a pedagógus által.
2. A zenei nyelv elemei	Hangszín: A természet és a közvetlen környezet hangjai Beszédhangok, énekhangok Zenei hangok hangszerekkel Felnőttek, gyerekek, férfi és női hangok Ritmus:

Tanterv – Zene, ritmus, mozgás – Speciális oktatás, elemi tagozat- Súlyos értelmi akadályozott tanulók számára

	Mozgás saját ritmusban Ritmikus testmozgás utánnzés alapján Ritmusszerkezetek megjegyzése: Aki nem lép egyszerre, Katalinka szállj el, Pál, Kata, Péter jó reggelt. Előadás: Hang árnyalatok: hangos/ halk/ közepes Vidám / szomorú dalok Dallam mozgása: fel, le, lineáris, vegyes Magas, közepes és alacsony hangok Zenei műfajok: gyerekfolklór, kántálók
3. A zenei kultúra elemei	Zenehallgatás Zenei videók: -Oktató dalok https://www.youtube.com/watch?v=CAzp2aapA3Y Dalok az évszakokról: https://www.youtube.com/watch?v=tmLM8ukR34A https://www.youtube.com/watch?v=81kPRMsA_7o https://www.youtube.com/watch?v=k-CvMQBvx9o https://www.youtube.com/watch?v=uADes0psyiM Dalok az állatokról: https://www.youtube.com/watch?v=8gM990mpDUE Dalok az ABC-ről: https://www.youtube.com/watch?v=YPm3D4-JWs8 A dalok repertoárja: „Kipp-kopp, kalapács, Én elmentem a vásárba fél pénzzel, Süss fel nap”, „Cirmos cica, haj” „Hová mész te, kisnyulacska”, Ég a gyertya, ég – gyerekfolklór

III. osztály

Specifikus kompetenciák és tanulási tevékenységek

1. Hallásfejlesztés, a környezet hangjainak, zörejeinek felismerése, azonosítása (fonematikai és zenei hallásfejlesztés)

III. osztály
1.1. A közvetlen környezet hangforrásainak azonosítása - hallás-felismerési gyakorlatok, a környezetből származó hangok felismerése és reprodukálása hangutánzással - hangszerek felismerése külső jellemzők és hangadás alapján - hangszerek által adott hangok észlelése
1.2. Gyakorlatok a hang hallhatóságának a végrehajtásában (hangadás) - légzésgyakorlatok végrehajtása járás közben - előadásmód gyakorlása megadott formák alapján, először lassan, majd felgyorsítva - a hang kultúrája: kiadás és egybehangolás gyakorlása
1.3. A zenei hallás és a hang gyakorlása fejlesztése - ismert hangszerek hangjának azonosítása - ének részletek visszaadása - hangok felismerése zongoraéneklésből

2. Ritmusérzék és testmozgás gyakorlása változatos zenei környezetben

III. osztály
2.1. Ritmikai elemek felfogása - tapssal vagy dobantással, ritmikus szerkezetek végrehajtása – ülő pozícióban végzett gyakorlatok - ritmusos járásgyakorlatok - járásgyakorlatok, hangsúly mindig az egyik vagy másik lábon, mindkét lábon, szimmetrikusan
2.2. A ritmikus mozgások beillesztése a hallott dalok ritmusába - a dalok ritmusának visszaadása emelkedő vagy süllyedő kézmozdulatokkal, a dal ritmusának megfelelően - járásgyakorlatok zenei részekre, különböző tempóban: gyors, lassú - játékos /táncos dalok gyakorlása, egyszerű ritmikus mozgások azonosításával: lépés előre meg hátra, lábujjhegyre emelkedés, forgás stb. - az énekek szabadkíséréte különböző eszközök által adott hanggal: ceruzák, botocskák, műanyag poharak stb.

3. Dalok, énekes játékok mozgással kísért előadása, hangsúly a ritmuson és a mozgáson

III. osztály
3.1. Egyéni és csoportos éneklés, a ritmus és a mozgás integrálásával - rövid szakaszok vagy teljes szövegek elsajátítása, életkornak megfelelő, játékos énekek: Fújja a szél a levelet, A part alatt, Egy kis malac, rőf, rőf, rőf stb. - az énekek egyéni reprodukálása, a tanár segítségével - az énekek csoportos reprodukálása, a szöveg által javasolt mozgások végrehajtásával, saját ritmusban
3.2. Egyéni vagy csoportos játékos tánc, egyszerű ritmusszerkezetekre, kísérettel - zenehallgatás/ népi dalok meghallgatásához társult egyszerű tánclépések - énekek/népi dalok csoportos előadása: Bújj, bújj, zöldág, Fehér liliomszál, Lánc, lánc, eszterlánc, Hopp Juliska - egyszerű tánclépések végrehajtása: önállóan vagy párban

Tartalmak

Tanulási tartalmak	III. osztály
1. Vokális zenei gyakorlat	Testtartás Légzés Légző gyakorlatok alkalmazása járás közben: Milyen jó illatú a virág, Fújd el a hópehelyt, Hangadás Kiejtés Szinkronizálás Zenei hangok, egyszerű zenei hangsorok Egyéni és csoportos éneklés A dalok hangszerrel való kíséréte, illetve különböző zenélő játékok használata, hangszeres kíséret a pedagógus által.
2. A zenei nyelv elemei	Hangszín: A természet és a közvetlen környezet hangjai Beszédhangok, énekhangok Zenei hangok hangszerekkel Ritmus: Mozgás saját ritmusban Ritmikus testmozgás utánzás alapján

Tanterv – Zene, ritmus, mozgás – Speciális oktatás, elemi tagozat- Súlyos értelmi akadályozott tanulók számára

	Mozgás a dalszöveg alapján Egyszerű tánclépések végrehajtása párban vagy önállóan Előadás: Hang árnyalatok: hangos/ halk/ közepes Vidám / szomorú dalok Dallam mozgása: fel, le, lineáris, vegyes Magas, közepes és alacsony hangok Zenei műfajok: gyerekfolklór, kántálók, népi dalok Tempó: gyorsaság, a dal sebessége
3. A zenei kultúra elemei	Zenei meghallgatások: https://www.youtube.com/watch?v=rlyDrfhIPe4&index=9&list=RDh1wbEposisU https://www.youtube.com/watch?v=leC0BaeQSvY&t=5s https://www.youtube.com/watch?v=j3pdNPYRvww https://www.youtube.com/watch?v=GRxofEmo3HA&t=73s https://www.youtube.com/watch?v=df-eLzao63I Zenei videók: https://www.youtube.com/watch?v=ql9-gUzHyq4 https://www.youtube.com/watch?v=YCPGfc6LqBA https://www.youtube.com/watch?v=2T-w4gDep8E A dalok repertoárja: Fújja a szél a levelet, Fehér liliomszál, Lánc, lánc, eszterlánc, Hopp Juliska. . .

IV. osztály

Specifikus kompetenciák és tanulási tevékenységek

1. Hallásfejlesztés, a környezet hangjainak, zörejeinek felismerése, azonosítása (fonematikai és zenei hallásfejlesztés)

IV. osztály
1.1. A közvetlen környezet hangforrásainak azonosítása - a környezetből származó hangok reprodukálása hangutánzással - hangszerek felismerése hangadás alapján - hangszereken való játszás utánzása, hangkiadással összekötve
1.2. Gyakorlatok a hang hallhatóságának a végrehajtásában - légzésgyakorlatok végrehajtása a felső végtagok mozgásával összekötve - előadásmód gyakorlása megadott formák alapján, először lassan, majd felgyorsítva - a hang kultúrája: hangnyújtás, hangadás és hangolás gyakorlása
1.3. A zenei hallás és a hang gyakorlása - egy ének részletben az emelkedő és süllyedő dallam azonosítása - ének részletben az emelkedő és süllyedő dallam reprodukálása, kézmozdulatokkal kísérve - hangok felismerése zongorajátékról - ének tanulás: ritmikus ütésekkel és szövegnek megfelelő mozgással társítva „Zenészek” /G. Teodosiu, „A kiskakas” /E. Ionescu, „A kaszálás” - gyerekfolklor

2. Ritmiusérzék és testmozgás gyakorlása változatos zenei környezetben

IV. osztály
2.1. Ritmikai elemek felfogása - a tanár által adott ritmusszerkezet reprodukálása - mozgás csoportban, a csoport által megadott ritmusban, önszabályzással vagy egy hangszer által diktált ritmusban - kézlánc mozgásgyakorlatok, előre és hátra, megadott ritmusra
2.2. A ritmikus mozgások beillesztése a hallott dalok ritmusába - a dalok ritmusának összehangolása emelkedő vagy süllyedő kézmozdulatokkal, a dal ritmusának megfelelően, Erre kakas, erre tyúk-gyerekfolklor stb. - spontán mozgások gyakorlása dalokra: „Szállj le, pille” – gyerekfolklor, Borsót főztem, -gyerekfolklor, a karok egyensúlyozása, Fújja a szél a levelet, Kiugrott a gombóc a fazékból -gyerekfolklor - egyszerű ritmikus tornagyakorlatok (zenére, a kezek egyensúlyozása elől balra,

Tanterv – Zene, ritmus, mozgás – Speciális oktatás, elemi tagozat- Súlyos értelmi akadályozott tanulók számára

miközben a testsúly áthelyeződik a bal lábra, ismétlés a jobb féllel stb.

3.Dalok, énekes játékok mozgással kísért előadása

IV. osztály

3.1. Egyéni és csoportos éneklés, a ritmus és a mozgás integrálásával

- rövid szakaszok vagy teljes szövegek elsajátítása, életkornak megfelelő, specifikus játékos énekek: Elvesztettem zsebkendőmet, Körben áll egy kislányka, Én elmentem a vásárba fél pénzzel, Tavaszi szél vizet áraszt - gyerekfolklór stb.
- az énekek egyéni reprodukálása, a tanár segítségével
- az énekek csoportos reprodukálása, a szöveg által javasolt mozgások végrehajtásával, saját ritmusban

3.2. Egyéni vagy csoportos játékos tánc egyszerű ritmusszerkezetekre, kísérettel

- zenehallgatás/ népi dalok meghallgatásához társult egyszerű tánclépések
- énekek/népi dalok csoportos előadása, ütőhangszerekkel vagy zenés játékokkal
- egyszerű tánclépések végrehajtása: önállóan vagy párban

Tartalmak

Tanulási tartalmak	IV. osztály
1. Vokális zenei gyakorlat	Testtartás Légzés Légző gyakorlatok alkalmazása kézmozdulatokkal Szinkronizálás Zenei hangok, egyszerű zenei hangsorok Egyéni és csoportos éneklés A dalok hangszerrel való kísérése, illetve különböző zenélő játékok használata, hangszeres kíséret a pedagógus által.
2. A zenei nyelv elemei	Hangszín: A természet és a közvetlen környezet hangjai Beszédhangok, énekhangok Zenei hangok hangszerekkel Ritmus: Mozgás saját ritmusban Ritmikus testmozgás utánzás alapján Egyszerű tánclépések végrehajtása párban vagy önállóan Mozgás a dalszöveg alapján Szállj le, pille – gyerekfolklór, Borsót főztem, -gyerekfolklór, a karok egyensúlyozása, Fújja a szél a levelet, Kiugrott a gombóc a fazékból -

Tanterv – Zene, ritmus, mozgás – Speciális oktatás, elemi tagozat- Súlyos értelmi akadályozott tanulók számára

	gyereklóklór Előadás: Hang árnyalatok: hangos/ halk/ közepes Vidám / szomorú dalok Dallam mozgása: fel, le, lineáris, vegyes Magas, közepes és alacsony hangok Zenei műfajok: gyereklóklór, kántálók, népi dalok Tempó: gyorsaság, a dal sebessége
3. A zenei kultúra elemei	Zenei meghallgatások: https://www.youtube.com/watch?v=rlyDrfhIPe4&index=9&list=RDh1wbEposisU https://www.youtube.com/watch?v=leC0BaeQSvY&t=5s https://www.youtube.com/watch?v=H647ZrNNojo https://www.youtube.com/watch?v=sPc_2eIJyzY Zenei videók: https://www.youtube.com/watch?v=6mNKXg6pxNQ https://www.youtube.com/watch?v=z8fVT1KCYi4 https://www.youtube.com/watch?v=Gy2WP1edB44 https://www.youtube.com/watch?v=XCLRy_7XV7Y A dalok repertoárja: Elvesztettem zsebkendőmet, Körben áll egy kislányka, Én elmentem a vásárba fél pénzzel, Tavaszi szél vizet áraszt - gyereklóklór

Könyvészet:

- Ailincăi, E., (2015), *Joc și mișcare, Culegere de jocuri (pentru învățământul primar)*, Galați;
- Aldea, G., Munteanu, G., (2005), *Didactica educației muzicale în învățământul primar*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A, București;
- Bălan, A., Chirilă, C., Peneș, M., (2005), *Educație muzicală. Culegere de cântece clasele I-IV*, Editura Ana;
- Florea, M., Petrache, V., Răceală, I., Roșca, S., *Jocuri muzical. Culegere de cântece pentru școlari*, Editura Carminis, Pitești;
- Konrad, S., (2000), *Ritmurile copilăriei. Culegere de cantece pentru copii*, Editura Carminis, Pitești;
- Moraru, V., Toader, A., Ștefănescu, P., (2000), *Culegere de cântece pentru elevi vol I*, Editura Sigma, București;
- Motora-Ionescu, A., Pop, L., Nicolescu, V.D., (1977), *Culegere de cântece - manual pentru licee pedagogice*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
- Radu, Gh., Bratu, M., (2011), *Deficiența de intelect, cap IV, Tratat de psihopedagogie specială*, Editura Universității din București;
- Radu, Gh., Folostină, R., (2011), *Specificul procesului instructiv-educativ și de recuperare în deficiența-handicapul de intelect*, în Tratat de psihopedagogie specială, Editura Universității din București;
- Sferle, M., (2008), *Culegere de cântece pentru clasele I-II*, Editura Dacia, Cluj-Napoca;
- Ungureanu, M., (2003), *Sfântă e copilăria. Culegere de cântece, jocuri, mișcări muzical-ritmice pentru preșcolari și clasele primare*, Editura Arc, Chișinău;
- Vrăsmaș, T., (2004), *Școala și educația pentru toți*, Editura Miniped, București.
- Forrai, K., (1977), *-Ének az óvodában*. Zeneműkiadó, Budapest;
- Forrai, K., (2017), *-Ének bölcsődében*. Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó;
- Péter, J., (1973), *-Zenei nevelés az általános iskolában*, Tankönyvkiadó;
- Süle, F., (2001), *-Második daloskönyvem*. Nyolcadik, átdolgozott kiadás, Apáczai Kiadó, Celldömök;
- Albertné Balogh, M., (2001), *-Negyedik daloskönyvem*, javított kiadás, Apáczai Kiadó, Celldömök;
- Gróh, I., (2018), *-Ringató - Hatvan magyar népdal - CD melléklettel*, Kolibri Gyerekkönyvkiadó;
- Tóth, K., (2017), *-Gryllus Vilmos-Dalok reggeltől estig*. Central Médiacsoport;
- Gryllus, V., (2017), *-Magyar népdalok-Dalok óvodásoknak és kisiskolásoknak*. Central Médiacsoport.

Munkacsoport:

Liana Maria MITRAN, Tanügyminisztériumi koordinátor
Vasilica VARGA, Brăila Megyei Tanfelügyelőség

Nume, prenume	Instituție de apartenență
Varga Vasilica	Inspectoratul Școlar Județean Brăila
Negrea Emilia	Centrul Școlar de Educație Incluzivă Brăila
Farkas Teodora	Centrul Școlar de Educație Incluzivă Brăila
Bursuc Rodica	Centrul Școlar de Educație Incluzivă Brăila
Gheorghiță Dan Mihai	Inspectoratul Școlar Județean Brăila
Babeș Marian Gabriel	Inspectoratul Școlar Județean Brăila
Șipoș Mioara	Inspectoratul Școlar Județean Brăila